

Prosinec

VÁNOČNÍ GLORIA

Podstata vánočních svátků Vtělení Božího Syna a jeho příchodu na svět je vyjádřena větou Janova evangelia 3,16: „*Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby každý, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl věčný život.*“

Nad našimi Betlémy bývá umístěn nápis „**GLORIA IN EXCELSIS DEO**“, který připomíná odpověď andělů na tuto událost a dar Boží lásky a který je zároveň začátkem velké doxologie, zvané hymnus angelicus, zaznívající v mešní liturgii. Andělé tak nad betlémskými luhy ohlašovali narození Spasitele a vyjádřili tímto velkolepým chvalozpěvem oslavu trojjediného Boha.

Původce celého chvalozpěvu neznáme. Nedokážeme ani určit, ze které doby chvalozpěv v nynější podobě pochází. Mnozí středověcí liturgové za původce považovali sv. Hilaria, což se však s jistotou nedá dokázat. Sedmá kniha konstit. Apošt. hl. 14. obsahuje hymnus jako ranní modlitbu, podobnou našim chválám, který se na některých místech s naším Gloria téměř doslova shoduje a který sahá až do třetího, podle Probstů dokonce do prvního století. Mimo to obsahuje kodex alexandrijský z pátého století hymnus, který

východní křesťané dosud užívají v officiu matutinum. I ten se s naším téměř doslova shoduje. Jestliže tedy sv. Hilarius během svého pobytu na východě skutečně přeložil řecký hymnus, byl to hymnus, o němž je řeč, jen s tím rozdílem, že se sv. Hilarius zmiňuje o Duchu sv. teprve na konci hymnu vedle Otce a Syna podle způsobu latinské církve.

Liber pontificalis praví, že papež Telesfor (+ 138) nařídil, aby se na narození Páně zpívalo při mši sv. Gloria. Podle Stowského misálu se říkalo Gloria vždy o svátcích Krista. Papež Symmachus (498 – 514) rozšířil recitování Gloria na všechny neděle a svátky mučedníků. Protože se nezmínil o celebrantovi, začali i kněží tento hymnus říkat při mši svaté. Proti tomu však vystoupil papež Řehoř Veliký v úvodu ke svému sakramentáři: „Kněží jej nemají říkat s výjimkou Velké noci. Když se koná prosebný průvod, neříká se ani gloria, ani alleluja.“ Od doby Řehoře Velikého zpívali Gloria jen biskupové a to o nedělích a o svátcích, zatímco kněžím to bylo povoleno jen o Velikonocích. Avšak již ke konci jedenáctého století zpívali jak biskupové tak i kněží Gloria každý den, pokud tomu nebránil ráz kající doby. Nyní se Gloria říká vždy o svátcích, slavnostech nebo o nedělích, kromě adventní a postní doby. K slavnostnímu rázu Zeleného čtvrtka patří Gloria, které pak zazní znovu v plné síle na Velikonoční vigílii. Luther ponechal ve své „formula Missae“ Gloria; podobně i novější protestantské agendy (pruská, bavorská) je přijaly.

Že církev sv. tento andělský hymnus přijala do své mešní liturgie, je naprosto přirozené; neboť jak lépe může církev pozdravit Vykupitele světa, který se znovu rodí v rukou kněze na oltáři a přináší s nebeských výšin spásu a pokoj obyvatelům slzavého údolí, než slovy, jimiž ho pozdravovali andělské kůry. Církev tímto chvalozpěvem vyjadřuje veškerou vděčnost a radost nad vykupitelským dílem Páně.

Největší umělci v hudbě napnuli své síly, aby vyjádřili mohutné a vznešené myšlenky tohoto andělského hymnu, aby připodobnili pozemskou hudbu ke zpěvu andělských zástupů, chválicích Boha při narození Páně a volajících: *Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle* (Lk 2, 13. 14.).

Jaký je smysl andělských slov? Při narození Spasitele byla v nebi vzdána veliká pocta od andělů a na zemi byl lidem přinesen pokoj. Ten znamená souhrn všech účinků Kristova vykoupění, zvláště pak, že se lidé stali objective et in potentia dítkami Božími. Při mši sv. je třeba doplnit slovo „sit“, takže celý smysl lze vyjádřit takto: Sláva ať je vzdána Bohu, již nyní chvalozpěvem Gloria a pak následující obětí, jako nejznamenitější obětí chvály, a lidem dobré vůle ať je dopřán pravý pokoj, t. j. milost Boží. (Thalhofer, Lit. II. 1, 78).

Chválíme tě pro tvou dokonalost a velebnost. Zvláště kněz má povinnost Bohu chválit, a proto mu i církev ukládá, aby sedmkrát denně vzdával Bohu chválu modlitbou breviáře.

O něm i o ostatních věřících věrně setrvávajících v modlitbě platí: „Blahoslavení jsou ti, kdo přebývají v tvém domě, Hospodine: na věky věků tě budou chválit“ (Žl 83,5).

Velebíme tě. Dobrořečíme ti pro tvou velikou dobrotu, neboť jsi pramen všeho dobra. „Dobrořečíme Bohu, nakolik svým srdcem rozpoznáváme jeho dobrotu a vyznáváme jej ústy.“ (Sv. Tom. Akv.) Dobrořečit Bohu je povinnost všeho tvorstva, je to velmi prospěšné a záslužné pro život věčný, je to velmi čestné, neboť je to jedinečný úkol nebešťanů, je to povinnost příjemná, neboť naplňuje srdce nejvyšší rozkoší a radostí.

Klaníme se ti pro tvé božství, jelikož jsi bytost nejdokonalejší, která je sama od sebe, na nikom závislá, od níž vše ostatní je stvořeno z ničeho. Jedině Bohu se klaníme a padejme před ním, žádnému tvorovi tato pocta nepřísluší. „Pojďme, klaňme se a padejme před ním: plačme před Hospodinem, který nás učinil. Neboť on je Hospodin náš Bůh: a my jsme jeho lid a ovce jeho pastvy“ (Žl 94, 6,7).

Vánoční svátky nejsou především stromečky a dárky, ale Betlém, který máme znázorněný doma nebo v kostele, připomíná jejich hlavní smysl a náplň. Středem je Pán Ježíš narozený v betlémské jeskyni. Jemu se přicházíme klanět, Jeho chceme celým srdcem chválit, velebit a oslavovat. Jemu chceme vzdávat díky pro jeho nesmírnou slávu. **Sláva na výsostech Bohu!**

Použitá literatura: J. Kupka: O mši sv., Praha 1899.

P.L.

Liturgický kalendář

prosinec 2015

1. úterý	Sv. Edmunda Kampiána, kněze a mučedníka
3. čtvrtek	Památka sv. Františka Xaverského, kněze
4. pátek	Sv. Jana Damašského, kněze a učitele církve, Sv. Barbora
6. neděle	2. NEDĚLE ADVENTNÍ
7. pondělí	Památka sv. Ambrože, biskupa a učitele církve
8. úterý	Slavnost PANNY MARIE, POČATÉ BEZ POSKVRNY PRVOTNÍHO HŘÍCHU
9. středa	Sv. Jana Didaka Cuauhtlatatzina
11. pátek	Sv. Damasa I., papeže
12. sobota	Panny Marie Guadalupské
13. neděle	3. NEDĚLE ADVENTNÍ
14. pondělí	Památka sv. Jana od Kříže, kněze a učitele církve
17. čtvrtek	Začínají liturgické texty pro 17.-24. prosince
20. neděle	4. NEDĚLE ADVENTNÍ
21. pondělí	Sv. Petra Kanisia
23. středa	Sv. Jana Kentského, kněze
24. čtvrtek	Večer: mše z vigilie Narození Páně
25. pátek	Slavnost NAROZENÍ PÁNĚ – zasvěcený svátek
26. sobota	Svátek sv. Štěpána, prvomučedníka
27. neděle	Svátek Svaté Rodiny Ježíše, Marie a Josefa
28. pondělí	Svátek sv. Mlád'átek, mučedníků
29. úterý	Sv. Tomáše Becketa, biskupa a mučedníka
31. středa	Sv. Silvestra : papeže

Oznámení

Na adventní rekolekci

je naše farnost pozvána na Smíchov k sv. Václavovi, kde bude v sobotu **5.12.** od 9.00 hod. promlouvat P. Karel Satoriá, trapista a známý host televizního vysílání křesťanské stanice Noe. Na závěr této rekolekce bude v kostele sv. Václava mše sv. ve 12.00 hod.

Mikulášská besídka

Mikulášská besídka se bude konat v sobotu 5.12. od 15.30 hod. ve farním sále sv. Jana Nep. Jsou jako vždy srdečně zváni nejen rodiče s dětmi, ale také všichni farníci.

Schůze farní rady

Farní rada se sejde v pátek 11. 12.

Tradiční předvánoční setkání mladých farníků

Spolčo se koná v sobotu 19.12. po večerní mši sv. ve farním sále u sv. Jana Nep.

Vánoční mše sv. pro rodiče s dětmi

Vánoční mše sv. bude 24.12. v 16 hod. v kostele sv. Jana Nepomuckého.

Půlnoční mše sv.

Půlnoční mše sv. bude 24.12. v kostele sv. Jana Nepomuckého

Mše sv. s poděkováním za uplynulý rok a prosbou o požehnání do dalšího roku

Mše sv. S poděkováním s prosbou do dalšího občanského roku se bude konat 31.12. v 17,30 hod. v kostele sv. Jana Nepomuckého

Vánoční glosa ke službě ministranta

Ministrovat znamená být určen ke službě, být povolán sloužit (lat. ministrare – sloužit). Tato služba je zaměřena k Bohu, k těm, kteří jsou ustanoveni jako jáhni, kněží, biskupové i k těm, kteří tvoří ostatní část Božího lidu.

Ministrant nemá nikdy zapomínat, že má všechno při bohoslužbě konat před Boží tváří, že bez všudypřítomného Boha by všechny úkony postrádaly smysl. Je důležité, aby věděl, jak vznešená je tato služba, a proto by měl před jejím začátkem vzbudit správný úmysl a připravovat se v klidu, usebranosti a modlitbou. Každá myšlenka, každé slovo a každý pohyb v blízkosti oltáře má být nesen láskou k Bohu.

Ministrant by měl včas, alespoň 10 až 15 minut přede mší sv., vědět, co bude při bohoslužbě vykonávat, aby se na to mohl soustředit a zaměřit. Pokud jde o staršího ministranta, který bude předčítat Boží slovo, měl by se dobře seznámit s jeho textem. Totéž platí i o přímluvách. Pokud má na starosti určité posvátné předměty, které bude podávat celebrujícím, má o nich vědět, znát jejich smysl a mít je v dobrém stavu přichystané. Musí být přesně seznámen s dobou svého působení.

Jeho vystupování má být pravdivé, plynulé a přirozené. Má volit úměrné tempo chůze, poklekání, vstávání, sedání, bez škrobenosti a spěchu, a s důsledným zachováním předpisů, v duchovní pohodě a radosti.

Důležitá je nejen kázeň pohybů, ale i očí. Pohled, který sleduje bohoslužebné úkony, nemá těkat po přítomných, prohlížet si je a zabývat se jimi v myšlenkách. Srdce má spočívat v Bohu!

P.L.

Úmysly Apoštolátu modlitby na prosinec

1. Abychom všichni zakoušeli **milosrdenství našeho Boha**, který se nikdy neunaví nám odpouštět.
2. **Za rodiny**, zejména za ty, které trpí, aby v Ježíšově narození našly znamení pevné naděje.
3. Aby Bůh slávy, Otec našeho Pána Ježíše Krista, osvětlil naše srdce a my pochopili, jaké **poklady slávy** skrývá křesťanům jeho dědictví.

Mimořádný Svatý rok Božího Milosrdenství 8.12.2015 -20.11.2016

Papež František vyhlásil 11.dubna 2015 bulou *Misericordie Vultus (Tvář milosrdenství)* mimořádný *Svatý rok Božího milosrdenství*.

Svatý rok bude zahájen 8.prosince 2015, v den svátku Neposkvrněného Početí Panny Marie, padesát let po ukončení 2. Vatikánského koncilu. Zakončení je plánováno na 20.listopadu 2016, kdy bude církev prožívat slavnost Ježíše Krista Krále.

Motto Svatého roku je „*Milosrdní jako Otec*“. Obrázek s logem vytvořil vatikánský výtvarník J. Rupnik.

Při zahájení Svatého roku ve Svatopetrské bazilice ve Vatikánu se otevře *Svatá brána*, která bývá zazděná a otevírá se pouze při mimořádných příležitostech. Podle papeže má být především „Bránou milosrdenství, kde každý kdo tudy vstoupí, bude moci zakusit lásku Boha, který potěšuje, odpouští a dodává naději“.

Novinkou Svatého roku je, že bude probíhat nejen v Římě, ale i v diecézích na celém světě. Pět dní po zahájení Roku budou ve všech katedrálách a jiných kostelech zvláštního významu otevřeny tyto „Brány milosrdenství“, které zůstanou otevřené po celý rok.

Podle ravat redakce FI

Svatý Damas I., papež – památka 11. prosince

Svatý Damas se narodil okolo r. 304. Jeho otec Antonius byl Španěl, ale Damas se narodil pravděpodobně v Římě. Určitě tam byl už od mládí a stal se jáhnem papeže Liberiana. Tento papež odmítl arianismus císaře Konstancia II. a byl proto vypovězen z Říma. Damas chtěl jít do vyhnanství s Liberiem, ale pak zůstal v Římě. Císař dosadil za papeže Felixe II. Po Liberiově smrti byl Damas r. 366 zvolen za jeho nástupce. Menšina Římanů ale zvolila za papeže Ursina a pak následovaly spory, z nichž některé byly i krvavé. Nepokoje přestaly až po dvou letech po zásahu císaře. Ursinus musel ustoupit, ale protivníci působili Damasovi ještě dlouho potíže.

Papež Damas svolal v letech 371 a 374 do Říma synodu, které se zabývaly kromě arianismu i dalšími herezemi tehdejšího období. Damas odsoudil bludné nauky, ale neodsoudil jednotlivé osoby. Na východě svolal r. 381 císař Teodosius do Cařihradu církevní koncil. Ten odsoudil tehdejší bludy odporující nauce o Nejsvětější Trojici. Západní křesťanstvo nebylo na sněmu přítomno. Milánský biskup Ambrož požádal Damasa, aby svolal sněm, kde by se sešli křesťané východu i západu. Sněm se sešel v Římě r. 382. Ale z Východu přišli jen tři biskupové. Římské shromáždění přijalo všechna věroučná roz-

hodnutí cařihradského koncilu a tím se tento koncil stal všeobecným sněmem.

Významným činem papeže Damasa bylo, že pověřil sv. Jeronýma, aby revidoval dosavadní latinské překlady Bible a pořídil nový překlad. Tak vznikla Vulgata, která velmi přispěla k ústřednímu postavení Říma a má dodnes velký význam. Sv. Jeroným byl i několik let papežovým sekretářem.

Po Milánském dekretu vydaném císařem Konstantinem mohli křesťané stavět bez překážek kostely. Stará místa kultu v katakombách byla opuštěna a hrozilo, že se z nich stanou rozvaliny. Damas se postaral o to, aby se katakomby, v nichž bylo pohřbeno mnoho mučedníků, zachovaly a sám ozdobil asi 60 těchto hrobů nápisy, které sám napsal.

Zemřel 11. prosince r. 384. Je pohřben v římské bazilice San Lorenzo in Damaso (sv. Vavřinec v Damasově domě). Tam byly přeneseny jeho ostatky z původního hrobu na Via Ardeatina (v blízkosti katakomb sv. Kalista). Tato bazilika je dnes vestavěna do paláce Palazzo della Cancelleria (ten patří Svatému Stolci a je sídlem církevních soudních institucí).

Jméno papeže Damasa nese i hlavní nádvoří Vatikánského paláce.

Podle pramenů z Internetu (Santiebeaty, Cath.Encycl.,aj.)

MP

Pražští biskupové – 18. část

Olbram III. ze Škvorce byl v pořadí čtvrtým pražským arcibiskupem. Narodil se Olbramovi II. ze Škvorce (Vyšehradskému purkrabímu) a Kateřině z Jenštejna (sestry arcibiskupa Jana z Jenštejna), byl tedy synovcem arcibiskupa Jana z Jenštejna. Datum jeho narození, stejně jako jeho život po celé mládí, nejsou známy. První zmínka je o něm až z roku 1377 z Padovy, kde studuje právo. Krátce nato studii zanechal a věnoval se církevní dráze, stal se kanovníkem Vyšehradské kapituly. Jeho současníci jej v této době označují jako člověka bystrého intelektu, znalce lidí a člověka s velkým politickým rozhledem. I díky těmto vlastnostem byl vybrán jako kancléř a důvěrník vévody Jana Zhořeleckého (+1396), bratra Václava IV. To byl také důvod, proč Václav IV. doporučil Olbrama jako arcibiskupa papeži Bonifácovi IX. A to i přesto, že byl s Janem z Jenštejna v ostrém sporu a Olbram byl Jenštejnovým synovcem. Od roku 1389 je Olbram proboštem u svatého Apolináře a roku 1396 jej Jan z Jenštejna světil na biskupa. V této době již začíná klíčit jisté politické napětí, jednak mezi Václavem IV. a arcibiskupem Janem z Jenštejna, ale i mezi Václavem IV. a Panskou jednotou. V témže roce umírá Jan z Jenštejna a Olbram ze Škvorce se stává čtvrtým pražským arcibiskupem. Zároveň s tím opouští proboštví u svatého Apolináře a kanovnícký úřad na Vyšehradě. Následujícího roku je přítomen jednání Václava IV. s francouzským králem a roku 1399 se účastní jednání s Panskou jednotou, kdy bylo na arcibiskupův popud ujednáno příměří. Zanedlouho je Olbram vyzván Zikmundem Lucemburským (vyzván) k válce proti Moravskému markraběti Prokopovi Lucemburskému který v tuto chvíli bojuje nejen proti svému bratrovi a českému králi Václavovi IV., ale i proti zbylým dvěma bratrům Joštovi a Zikmundovi. Olbramovi se až téměř po roce daří dostat znesvářené bratry k jednacímu stolu. Roku 1400 je mezi nimi podepsána smírná dohoda, jež však neměla dlouhého trvání. V témže roce - 15. března – roku 1400 je v Praze korunována královna Žofie Bavorská, druhá Václavova manželka. Dle tehdejších kronikářů si celý národ oddechl, protože se král konečně rozhodl oženit. Tímto sňatkem si Václav IV. velice obratně k sobě připoutal bavorské Wittelsbachy, kteří měli v Říši stále ještě silné slovo. Arcibiskup Olbram téhož jara vysvětil na jáhna také Jana Husa a o dva měsíce později jej vysvětil na kněze. V té době ještě nemohl tušit, že se Hus stane pro Zemi Koruny České něčím daleko horším, než byly morové epidemie či války.

Olbram III. ze Škvorce umírá 1. května 1402. Pochován je v kapli svatého Jana Křtitele ve Svatovítské katedrále v Praze.

Zdroje: <https://cs.wikipedia.org>, <http://www.e-stredovek.cz>

J. Vašíček

***Milostiplné vánoční svátky, Boží pomoc a ochranu
v následujícím roce přeje všem košířským farníkům
Redakce KFL.***

***Všem farníkům patří poděkování za celoroční spolupráci při
úklidu, výzdobě a údržbě všech našich tří kostelů
a ochotné pomoci při ekonomických potížích naší farnosti.***

VÁNOČNÍ BOHOSLUŽBY V KOŠÍŘÍCH

Slavnost NAROZENÍ PÁNĚ

Vigilie - zvláště pro děti

kostel sv. Jana Nep. 24.12. 16,00 hod

Půlnoční

kostel sv. Jana Nep. 24.12. 24,00hod.

Za svítání - Boží hod vánoční

kostel sv. Jana Nep. 25.12. 9,00 hod.

Ve dne - Boží hod. vánoční

kostel Nejsv. Trojice 25.12. 11,00 hod.

Svátek sv. Štěpána

kostel sv. Jana Nep. 26.12. 9.00 hod.

kostel Nejsv. Trojice 11.00 hod.

Svátek sv. Svaté Rodiny Ježíše, Marie a Josefa

kostel Sv. Jana Nep. 27.12. 9,00 hod.

kostel Nejsv. Trojice 11,00 hod.

Sv. Mlád'átek, mučedníků

kaple P.M. - Klamovka 28. 12. 7,30 hod.

Sv. Silvestr - závěr kalendářního roku

kostel sv. Jana Nep. 31.12. 17,30 hod.

Slavnost PANNY MARIE, MATKY BOŽÍ

kostel sv. Jana Nep. 1.1.15 9,00 hod.

kostel Nejsv. Trojice 11,00 hod.

Slavnost Zjevení Páně – Tří králů

kostel sv. Jana Nep. 3.1. 9. 00 hod.

Kostel Nejsv. Trojice 11.00 hod.

Vydává:**Redakční rada:****Uzávěrka:****Náklad:****Internet:**

Římskokatolická košířská farnost v Praze 5

P. Lohelius Klindera, Th.D., M. Brůčková, M. Práger

15. každého měsíce

150 výtisků

<http://kosirska.farnost.cz>**Grafická úprava:** V. Dráb**Č.ú.:** 125708379/0800**Neprodeiné**